

B I L T E N

XIX. DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI

25.-27.
TRAVNJA
2018.
MAKARSKA

UVODNA RIJEČ RAVNATELJICE

Poštovani sudionici 19. državnog natjecanja iz povijesti, cijenjeni učenici, mentori, članovi državnog i organizacijskog povjerenstva, kolegice i kolege, dragi i uvaženi gosti.

Iznimna mi je čast pozdraviti vas u ime učenika i djelatnika Osnovne škole oca Petra Perice, Makarska te u svoje osobno ime. Dobrodošli u našu školu i naš grad Makarsku koji će vam na ovom natjecanju biti domaćini.

Osnovna škola oca Petra Perice dobila je ime u čast Petra Perice, hrvatskog katoličkog svećenika pripadnika isusovačkog reda, pjesnika, mučenika. Petar Perica rodio se 27. lipnja 1881. u Kotišini kraj Makarske a umro je svetačkom, mučeničkom smrću na Daksi, otočiću nadomak dubrovačke luke Gruž, gdje su ga u noći s 25. na 26. listopada 1944. streljali partizani. Otac Petar Perica autor je dvije poznate katoličke pjesme: „Zdravo djevo“ i „Do nebesa nek se ori“.

Osnovna škola oca Petra Perice s ponosom nosi njegovo ime.

Osnovna škola oca Petra Perice sagrađena je prije 19 godina. Osim centralne zgrade koja je smještena u zapadnom dijelu grada Makarske, pripada joj i Područna škola u Promajni, malom priobalnom mjestu, zapadno od Makarske. Osnovnu školu oca Petra Perice u školskoj godini 2017./2018. pohađa 521 učenik.

Naša škola ističe se brojnim i raznovrsnim izvannastavnim aktivnostima. Eko smo škola s dijamantnim statusom. Školska zadruga MAKE svake godine nas iznenađuje novim idejama i proizvodima.

U sklopu Zadruga djeluju razne sekcije a najpoznatije su kiparsko-keramičarska i izrada sapuna i proizvoda od maslinovog ulja iz našeg vrta. I na vrt smo ponosni. Na natječaju „Najljepši školski vrtovi u Republici Hrvatskoj“, bili smo nagrađivani, a nagrade za taj natječaj, keramičke plakete, u suradnji s HRT-om izrađuju upravo učenici naše kiparsko-keramičarske sekcije.

Često se uključujemo u dobrotvorne akcije koje pokreću sami učenici i učitelji.

OŠ oca Petra Perice je aktivna na različitim poljima odgoja i obrazovanja. Estetski je odlično uređena. Ono što bih ja posebno istaknula i na što sam ja posebno ponosna kao ravnateljica, je složan i poticajan kolektiv.

Čini ga 73-oje djelatnika, od čega šest savjetnika, šest mentora i tri županijska voditelja.

Drago mi je što je upravo OŠ oca Petra Perice izabrana za domaćina 19. državnog natjecanja iz povijesti i što ćemo vam tri dana biti domaćini. Želim da ova tri dana uživete u našem predivnom gradu i da iz Makarske ponesete samo lijepe uspomene.

Renata Gudelj

ravnateljica Osnovne škole oca Petra Perice, Makarska

UVODNA RIJEČ GRADONAČELNIKA

Poštovani čitatelji, cijenjeni profesori i učenici, pozdravljam vas u ime Grada Makarske i u svoje osobno ime. Veliko mi je zadovoljstvo što je naša Osnovna škola oca Petra Perice ove godine domaćin 19. državnog natjecanja iz povijesti koje će u našem gradu okupiti oko 200 sudionika - učenika i njihovih mentora. Historia est magistra vitae, poznata je latinska izreka koja najbolje dočarava važnost poznavanja povijesti. Drago mi je da naši učenici pokazuju interes i imaju priliku steći nova znanja na ovakvim natjecanjima.

Grb i zastava grada Makarska preuzeto s www.makarska.hr

Grad Makarska poznat je i po brojim prirodnim i kulturnim znamenitostima.

Zato se nadam da ćete između natjecanja imati vremena upoznati bar neke od njih: posjetiti Gradski muzej Makarska, Gradsku galeriju Antun Gojak, Malakološki muzej, katedralu sv. Marka, Franjevački samostan ili, pak, prošetati starom gradskom jezgrom ili poluotokom Sv.Petar gdje se nalaze nalazišta iz kasnoantičkog doba.

Grad Makarska osnivač je Osnovne škole oca Petra Perice čiji učenici redovno sudjeluju na brojnim županijskim i državnim natjecanjima te ostvaruju izvrsne rezultate na ponos svih sugrađana, profesora i roditelja. Njihov rad iz godine u godinu prepoznaje i Grad Makarska koji najuspješnije nagrađuje posebnim priznanjima.

Na kraju, svim sudionicima 19. državnog natjecanja iz povijesti želim puno uspjeha i ugodan boravak u našem gradu u koji će se ponovno vraćati.

Zahvaljujući dugogodišnjem provođenju ekoloških aktivnosti Osnovna škola oca Petra Perice izborila je status eko škole s dijamantnim statusom, a u sklopu škole djeluje i učenička zadruga MAKE čije sekcije kontinuirano dobivaju priznanja za svoj rad.

Ulaganja u školstvo i mlade za nas su prioritet. Osim redovnog financiranja, Grad Makarska ulaže i dodatna sredstva u podizanje kvalitete nastavnih aktivnosti i uvjeta za rad: uvođenjem produženog boravka, sufinanciranjem kupnje udžbenika, a trenutno su u tijeku i izmjene Urbanističkog plana uređenja Zelenka 2 kojim će se steći preduvjeti za proširenje kapaciteta Osnovne škole oca Petra Perice i omogućavanje rada u jednoj smjeni.

A blue ink signature of Jure Brkan.

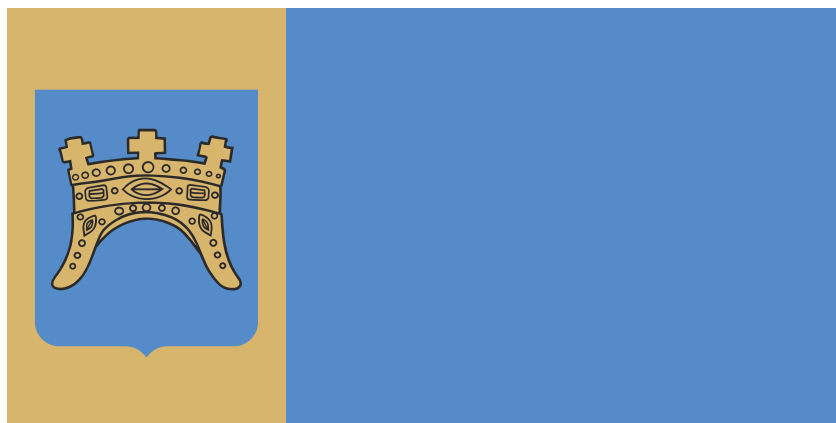
Jure Brkan, dipl.oec.

Gradonačelnik Makarske

SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Osobna karta Splitsko-dalmatinske županije:

- sjedište u Splitu
- površina 14 045 km², kopno zauzima 4572 km²
- 463 676 stanovnika, oko 10% stanovništva RH

Grb i zastava Splitsko-dalmatinske županije
Preuzeto s: <https://www.dalmacija.hr>

Geografija:

Županija ima tri glavne reljefne cjeline: visoko zaleđe s brojnim krškim poljima - Zagora, gusto naseljen obalni pojas i otoke. Dio Dinarida čini granicu s Bosnom i Hercegovinom, a planine Kozjak, Mosor i Biokovo razdvajaju Zagoru od obale.

Na obali i otocima prevladava mediteransko, a u Zagori submediteransko podneblje.

Županija je dobro prometno povezana s ostalim dijelovima Hrvatske autocestom Split-Zadar-Karlovac-Zagreb, ličkom željeznicom, te zračnim prometom preko međunarodne zračne luke Split.

Preuzeto s:
<https://www.hgk.hr/zupanijska-komora-split/gospodarski-profil>

Podneblje, more, razvedenost obale, geoprometni položaj, vodotoci, jezerske akumulacije, te krška polja prirodna su osnova za razvitak pomorstva, brodogradnje, ribarstva, trgovine, poljoprivrede, te posebice turizma.

Trgovina je niz godina najzastupljenija djelatnost u broju tvrtki (21,1% u 2016.) i ukupno ostvarenim prihodima (36,2% u 2016.) u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a tvrtke iz ove djelatnosti zapošljavaju najveći broj radnika (23,5% u 2016.).

U našoj županiji posluju dva velika brodogradilišta: BRODOGRAĐEVNA INDUSTRIJA SPLIT d.d. i BRODOTROGIR d.d. Trogir.

U brodogradilištima se grade svi tipovi brodova: od tankera do putničkih brodova.

Proizvodnja u našim brodogradilištima je pojedinačna, ne visokoserijska, te su u svijetu poznata po kvaliteti izgradnje.

Uz brodogradnju je razvijena metaloprerađivačka industrija i strojogradnja, te uspješno korespondiraju s brodogradnjom.

Pomorstvo je grana s višestoljetnom tradicijom. Najznačajniji brodari su Jadroplov Split, Splitska plovidba Split i Brodospas Split.

Položaj i prirodna obilježja Splitsko-dalmatinske županije pružaju mogućnost razvoja raznovrsne turističke ponude, a mnogobrojni selektivni oblici turizma - pustolovni ili aktivni, kulturni, enogastro, nautički, kamping, zdravstveni i drugi - pokrivaju interese i najzahtjevnijih gostiju.

Turizam bilježi kontinuiran rast, a u prvih devet mjeseci 2017. godine u Splitsko-dalmatinskoj županiji je zabilježeno 3 milijuna dolazaka i 16,27

milijuna noćenja turista u turističkim smještajnim objektima (podaci Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije iz programa eVisitor).

Najznačajnija emitivna turistička tržišta u županiji su Njemačka, Poljska, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Bosna i Hercegovina, Francuska, Švedska, Slovačka i Slovenija.

Poljoprivreda Splitsko-dalmatinske županije izrazito je raznolika, kako u svojim proizvodnim mogućnostima, tako i po stupnju razvijenosti.

Prostor Splitsko-dalmatinske županije podijeljen je na tri prirodno-geografske cjeline; otoci, obala i Dalmatinska zagora, koji pružaju veliku raznolikost poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

S toplog mediteranskog podneblja ove županije već stoljećima stižu masline i maslinovo ulje, smokve, grožđe, vino i rakija, prošek, agrumi, bajami, rogač, višnja, maraska, kaštelanska i tugarska trešnja, pršut, janjad i kozlići, sir, ljekovito bilje i čajevi (kadulja, vrijesak, ružmarin, lovor, lavanda, smilje i dr.), rano povrće i voće odabranih vrsta i visoke kvalitete, med i prerađevine od meda, te vrlo kvalitetna i raznovrsna morska riba, školjkaši, pa i slatkovodna riba i rakovi.

U zaobalnom dijelu Splitsko-dalmatinske županije vodeće kulture su pšenica, ječam, kukuruz, krumpir, kupusnjače, dok u posljednje vrijeme primat preuzima intenzivan uzgoj voćarskih kultura, posebno uzgoj jabuka, bresaka, jagoda, oraha i bajama u plodnom Sinjskom, Vrličkom i Vrgoračkom polju.

izvor:

<https://www.hgk.hr/zupanijska-komara-split/gospodarski-profil>

MODRA ŠPILJA BIŠEVO

Modra špilja na otočiću Biševo prirodni je fenomen. Duga je 24 m, a široka oko 12 m. Plavičasti odsjaj sunčevih zraka po stijenama špilje i podvodni most na dubini od oko šest metara čine špilju svjetskom atrakcijom.

Modro jezero

Crveno jezero

MODRO I CRVENO JEZERO (CRVENO OKO) POKRAJ IMOTSKOGA

Crveno jezero u Dalmatinskom zaleđu je krška jama ispunjena vodom. Prema nekim podacima, radi se o najdubljem jezeru u Europi (287 m), nastao urušavanjem svoda iznad jame. Na području Imotske krajine nalaze se zaštićene prirodne ljepote Crveno i Modro jezero.

DIOKLECIJANOVA PALAČA

Antička palača cara Dioklecijana nastala je oko 300. g. Dioklecijan je boravio u njoj nakon što se povukao s prijestolja. Ostaci palače danas su dio povijesne jezgre Splita koja privlači brojne posjetitelje. Pod zaštitom UNESCO-a je od 1979. godine.

Preuzeto s: <https://hr.wikipedia.org>

GRAD TROGIR

Povijesna jezgra grada Trogira također je pod patronatom UNESCO-a. Grad Trogir osnovali su grčki kolonisti u 3. st.pr.Krista. Smatra se najbolje sačuvanim romaničko-gotičkim gradom srednje Europe. Najznačajniji kulturno-povijesni spomenik je trogirski katedrala, čiji je portal zapadnih vrata izradio Majstor Radovan.

Preuzeto s <http://www.trogir.hr>

Preuzeto s: <https://www.dalmatia.hr>

MAKARSKA RIVIJERA

Makarska Rivijera se proteže od naselja Brela na SZ do naselja Gradac na JI.

Makarska Rivijera je poznata po najljepšim plažama. Iznad Makarske Rivijere nadvija se planina Biokovo, ujedno i park prirode.

DALMATINSKA ZAGORA

Dalmatinsko zaleđe tipičan je kamenjar s niskim raslinjem, manjim plodnim poljima, te prirodnim fenomenima poput Crvenog i Modrog jezera. Podneblje, poljoprivredni ekoproizvodi, submediteranska klima, flora i fauna, kuće za odmor, lokalna kuhinja, tradicionalna arhitektura, ručni radovi, stari sportovi i običaji razlozi su kojima Dalmatinsko zaleđe opravdava nadimak – hrvatska **Provansa**.

Preuzeto s <http://www.dalmatinskazagora.hr>

Prapovijesno doba

Materijalni ostaci, kao izvor podataka o životu i kulturi čovjeka, dokazuju najranije nastanjivanje prostora današnje Makarske. Najranije datirani predmet je kameno je sječivo s Ćurila. Pripada srednjem paleolitu, starosti oko 40000. g. pr. Kr. Opća saznanja govore da ga je izradio neandertalac, pripadnik tada vladajuće rase na europskom tlu, kojemu je poznata uporaba vatre. Naseljavanje u punom značenju pojma vezuje se za pećinu Bubnjavaču iznad svetišta Vepric. Bubnjavaču je kao stanište čovjek koristio još u neolitu ili mlađem kamenom dobu (oko 6000. – 3300. g. pr. Kr.). Za to razdoblje vezuje se izrada zemljanog posuđa prekrivenog ukrasima izvedenim utiskivanjem i ubadanjem rubovima školjaka i oštih predmeta u glinu prije pečenja.

Povijesno gledajući, stanovništvo dijeli sudbinu srednjoeuropskog prostora, u nemiru izazvanom migracijama indoeuropske populacije s istoka. Kretanja ubrzavaju i potrage za rudama, trgovinu te ratne aktivnosti, što dovodi do stvaranja čvrstih rodovskih zajednica. Život se organizira u sklopu gradina, utvrda na uzvišenjima, s jednim ili više prstenova suhozidnih bedema. Takve karakteristike ima položaj na poluotoku Sv. Petru. Arheološka istraživanja potvrdila su da je zaravan Sv. Petra nastanjivana od sredine 3. tisućljeća pr. Kr.

Antičko razdoblje

Početak antike jeste dodir domorodačkoga ilirskog stanovništva s Grcima i Rimljanima - nositeljima naprednijih civilizacijskih i kulturnih dostignuća. Dokaz trgovačkih dodira s Grcima je i vrlo fina, luksuzna keramika iz kasnijeg helenističkog razdoblja (3.-1. st. pr. Kr.), pronađena na Sv. Petru.

Rimski Muccurum - današnja Makarska - u antici je najveće središte tog dijela obale. Na Sv. Petru su otkriveni ostaci ranokršćanske crkve i dijelovi prostrane kasnoantičke utvrde, koja je i prostor bizantsko-gotskih ratova (535.-555. g.). Ova utvrda, koje je istraživanje u tijeku, sastavnica je vojnog plana cara Justinijana, branitelja pravovjernog kršćanstva nad arijanskim Gotima. Utvrda je prihvatila obranu antičkog naselja u podnožju, a gradnjom crkve zadobila i sakralni značaj.

Srednji i rani novi vijek

Stradavanje Muccuruma 548. od strane Gota i nesaživjela biskupija uzimaju se za kraj antičkog razdoblja. U 7. st. Makarska se navodi kao Mucru, a u 10. st. kao to Mokron u znamenitom djelu De administrando imperio (O upravljanju carstvom), pripisanom bizantskom caru Konstantinu VII. Porfirogenetu (945.-959. g.). Upravo se na Sv. Petru odredio uži položaj Mokrona – obnovljenoga grada ili utvrde. Spomen utvrde u Mukru (Makarskoj) potom se vezuje za 1417. Otvoreno je pitanje radi li se o adaptaciji utvrde na Sv. Petru ili o utvrđivanju kasnosrednjovjekovne jezgre u podnožju. U srednji vijek, kraj 14. st., datira se crkva sv. Martina, kao i stara Gospina crkva makarskih franjevaca, podignuta do 1502. g.

Do utvrđivanja Makarske sa sigurnošću dolazi od kraja 15. st. Kad postaje osmanski grad. O izgledu onodobnog grada svjedoči prikaz je mletačkog kartografa G. F. Camocija iz 1572. g., nedugo po njegovu utvrđivanju. Gradnja utvrda povjerena je 1568. g. graditelju Hajrudinu, koji je netom sagradio most u Mostaru. Osmanske zidine srušili su Mlečani u Kandijskom ratu, prilikom zauzimanja Makarske 1646. g. Tada su grad i zapalili. Iako preuzimaju Makarsku na duže vrijeme (1646.-1669. g.), zidine nisu obnovili. Biskup N. Bijanković u izvješću 1703. g. izričito veli kako Makarska nema zidina i utvrda. Ipak, Mlečani su 1647. poduzeli gradnju i danas sačuvanog obrambenog zida na Sv. Petru.

U vrijeme Ciparskog rata (1570.-1573. g.) osobito je stradao franjevački samostan i Gospina crkva. Razdoblje prevlasti Osmanlija, od kraja 15. st. do 1684. g., vrijeme je i čestih razdoblja „ničije zemlje“. Na prvom poznatom likovnom prikazu Makarske, na poluotoku Sv. Petru, dobro je vidljiva ruševna svečeva crkva. Podignuta je na mjestu ranokršćanske iz 6. st., ali i pustinjačkoga samostana augustinaca s kraja 15. st. Crkva sv. Petra naziva se 1615.g. i katedralom, dok je njezina zaravan imala i grobljansku namjenu. Na Sv. Petru se ukopavalo sve do 30-ih godina 19. stoljeća, kao jednom od više grobalja u gradu. Kao grobno polje poslužilo je još jednom, kada je u 2. svjetskom ratu skrilo tijela vojnika Wehrmachta i kraće vrijeme bilo obilježeno.

Novi vijek

Slikovitost poluotoka Sv. Petar literalno je 1878. g. u svom djelu *Les bords de l'Adriatique et le Montenegro* naznačio parižanin Charles Yriarte (1832.-1898. g.), kada dolaskom u Makarsku opisuje i njezinu crkvicu. Grad koji je putopisac promatrao ocrtan je u nama već znanim obrisima. Simboli grada predstavljeni su gradnjom katedrale, biskupske i kanoničke kuće, ostvarenih u vrijeme biskupovanja Nikole Bijankovića (1699.-1730. g.). Presudan u iniciranju idejne zamisli (1697. g.) katedralne crkve sv. Marka bio je Giacomo di Varrenne. Zvonik je nacrt inž. Giuseppea D'Andrea (1708. g.). Zvonik je na današnje mjesto dospio mimo izvorne zamisli. Udio inženjera 30-ih godina 18. st. (Francesco Melchiori, Bartolo Melchiori) prepoznat je kao modifikacija prvih projektnih zamisli katedralne gradnje, konačno dovršene 1755. g. Gradski trg u 18. st. odražava graditeljski rasta Makarske u stilskim kategorijama baroknih palača i gradnji javnog značaja. Gradska česma iz 1755. g. sadrži najstariji kameni grb Makarske i grb providura A. Balbija, dok je nasuprot stajao stup za zastavu iz 1767. g., s reljefnim grbom Venecije, lavom sv. Marka. Karalipeo-Mrkušić i Babić-Lozina palača na Trgu upućuju na reprezentativne gradnje u tada zacrtanoj Širokoj ulici (Vukovićeve palače, Alačevićeva palača). Na Lištunu je 1726. g. podignuta barokna Markovićeve palača, obnovljena u 19. st. za zgradu Javne dobrotvornosti, te danas skriva Ivaniševićeva palača. U isto vrijeme stidljivo se otvara i makarska obala, također podizanjem gradnji u baroknom stilu. Na njezinoj zapadnoj strani gradi se palača Tonoli, a u središtu obale, nad rimskim ostacima, samostanska crkva sv. Filipa Nerija, dovršena 1758. g. Njezin zvonik podignut je 1769.-1771. g., a s onim franjevačke crkve (iz 1712. - 1715. g.) i danas predstavlja dovršetak baroknih vertikalnih naglasaka obnovljene Makarske, nemalim zaslugama udomaćenih graditelja (Mihovil Raffanelli i Vicko Visaggio). Obnovljeni franjevački samostan 1736. g. dobiva Visoku bogosloviju, dok pojedine umjetnine iz njene crkve predstavljaju vrhunska slikarska ostvarenja (Pieter de Coster, Uznesenje Marijino, 1680. g.; Antonio Molinari, Sudnji dan, oko 1680. g.). Crkva sv. Ivana iz 1854. g. podignuta je na ostacima crkve iz 1584. - 1612. g., o čemu govori

latiničko-bosanički natpis uzidan u njezino pročelje. Natpis ima iznimno značenje, kao najraniji dokaz književnog rada na hrvatskome jeziku u Makarskom primorju. Razdoblje francuske (1806.-1813. g.), a osobito austrijske vlasti u 19. st. (1813.-1918. g.), Makarsku je nadopunjavalo gradnjama javnog i profanog značaja. Slikovitost grada osobito su naznačile neostilska Općinska palača iz druge polovice stoljeća, nacrtom splitskog arhitekta E. Vecchiettija, palača Stare škole i Kačić-Pekina, te palača Ivanišević iz 1897. g. U tom stoljeću (1832. g.) utemeljeno je i današnje gradsko groblje Sv. Križa, te podignuti i drugi gospodarski ili javni objekti u Donjoj luci, poput svjetionika Sv. Petar 1884. g.

Suvremeno razdoblje

Pojedine gradnje 20. st. iskazuju iznimna arhitektonska ostvarenja, poput nove franjevačke crkve iz 1938.-1940. g., podignute prema nacrtu arhitekta S. Podhorskog. Vila Irena (1930.-1940. g.) stoji u nizu sličnih građanskih stambenih ostvarenja (vile Grle, Illeana, Nemčić, Pavlinović i dr.). Pojedinačni spomenici zaslužnim osobama, podignuti su u čast francuskog maršala Marmonta (1808. g.), na zapadnom ulazu u grad od 1818. g. Pjesniku fra Andriji Kačiću Miošiću spomenik se (djelo kipara I. Rendića) podiže 1890. g. na Trgu. Spomenik revolucije (2. sv. rata) na Glavici djelo je M. Salaja iz 1974. Prvom predsjedniku samostalne Hrvatske dr. F. Tuđmanu spomenik je 2004. g. izradio K. Hraste, dok je iste godine K. Kovačić autorom spomenika hrvatskim braniteljima. Česme na Trgu 156. brigade Hrvatske vojske i na Trakačama postavio je 2004. g. Grad Makarska. Skulpturu sv. Petra izradio je 2009. g. T. Kršnjavi. N. Šanjek i I. Š. Cotić autori su (2006. g.) dvaju spomenika turistima. Monumentalan je mozaik Krista Svevladara s prikazom hrvatskih svetaca u svetištu nove crkve franjevac. Izradio ga je 1999. g. J. Biffel. Spomen-ploča o odluci onodobnoga Općinskog vijeća (donesenoj 24. listopada 1865. g.) o uvođenju hrvatskoga jezika u službenu uporabu postavljena je na ulazu u zgradu Grada. Taj datum ujedno predstavlja i Dana grada Makarske.

*Marinko Tomasović, povjesničar umjetnosti i arheolog,
ravnatelj Gradskog muzeja Makarska*

Mali Ričnik *dalmatinskih riči*

banda - strana
berekinada - nestašluk
brekuja - velika muha koja glasno zuji
cablo - stablo

đir - šetnja; đirati - šetati

fermati - zaustaviti (se)

glineni sud - glinena posuda
grintat - prigovarati iskazujući nezadovoljstvo
grota - stijena, veći kamen što viri iz mora, špilja
Grota - atraktivna špilja na poluotoku sveti Petar
gvantijera - poslužavnik

ist - jesti; izist-pojesti

katanac - lokot
kvasina - ocat

lanterna - svjetionik
lanternista - svjetioničar
likaruša - ljekarica, iscjeliteljica

porat - luka
pristava - suhozid

riceta - recept
ruzina - rđa

sika - greben

ščap - štap
šempjan - lud, zbunjen
šentada - klupa
šesan - zgodan, skladan, lijep
škuribanda - mrak
štraca - dronjak, prnja, stara krpa

*Ričnik zavičajnih riči je nastao
u sklopu projekta koji se provodio u
OŠ oca Petra Perice*

LEGENDA

Obično se uz određene narode ili naselja vežu legende o junacima. Naša legenda je u mnogočemu drukčija.

LUCE BREKUJA

Naš grad, Makarska, spominje se u 16. stoljeću. Ime je dobio po malom selu ispod samog Biokova, Makru. Spomenici svjedoče o prošlosti grada, ali i legende. Tako se uz Mletačku česmu, koja se i danas nalazi na Kačićevom trgu, veže legenda o Luci Brekuji.

Strašna je, i nije za one slabih živaca. Ko ima slabe živce neka začepi uši! Ukratko ćemo vam je ispričati. Dica su svaki dan išla po vodu na Mletačku česmu. Dica ko dica! Volila su se igrati i zadirkivat žene okupljene pred česmom. Jedan mali u igri i berekinadi razbije glineni sud stare Luce zvana Brekuja. Nije mu to oprostila, već ga je prid svima proklela i rekla da će ga kaznit istu večer prije nego usne. Majka pokuša sve šta je mogla, stavjala obloge od rakije, vode, kvasine.

Poslala po likarušu, a ova bacala u krštenu vodu žariz kamina, te ga time kadila. Ali ništa nije pomoglo. Dite je upadalo u sve veću groznicu. Bulazneći i buncajući, samo je spominjalo brekuju koja je došla po njega. „Majko, ubij brekujuuuu...!“ vapilo je dite, ali ga nitko nije razumija. Majka posla po svećenika.

Ure su prolazile. Ugleda majka kraj uljanice veliku brekuju. Uzme štracu i krene je ubiti. Po ure majka je pokušavala ubiti brekuju. Kad je s kampanela odzvonila 11 ura, majka ubije brekuju. U istom trenutku, na čuđenje svih dite se digno iz posteje zdravo i čilo. U to dođe svećenik koji ispriča kako je Luce zvana Brekuja partila na oni svit. Dugo se mučila i privrcala po postěji i govorila: „Maaali evo me po tebeee!“ A onda je ravno kad je batila 11 ura pala nauzak ko da je neko štracom potegnija. Dite je pogledalo svećenika i reklo: „Je, to je moja mater ubila!“ Dite je dugo živilo i dobilo nadimak Ubimuva. Pet godina mu je žena na svetu Lucu rađala po jednu ćer, ali od straha nijednoj nije dao to ime. Česmi više nije pristupija.

*Priču prilagodila Sandra Glavina,
prema priči "O jednoj brekuji"
iz knjige "Kavalarić", Marina Srzića*

Lana Strman, 4. b, učenički rad

ZNAMENITOSTI MAKARSKE

MALAKOLOŠKI MUZEJ

Malakološki muzej franjevačkog samostana utemeljio je 1963. godine fra Jure Radić. Mnoštvo morskih puževa i školjkaša iz svih svjetskih mora, vrijedan herbarij planine Biokova i manje paleontološka kolekcija bogatstvo je koje Malakološki muzej čini mjestom za odmor i učenje. Muzej je otvoren za javnost 1963. godine u starom dijelu Franjevačkog samostana koji je zaštićeni spomenik kulture pod geslom „Od naroda-narodu-za narod.“

Malakološki muzej

PARK PRIRODE BIOKOVO I BOTANIČKI VRT KOTIŠINA

„Očima, pameću, srcem po onom što se vidi do onog što se ne vidi.“ *Fra. Jure Radić*

Botanički vrt Kotišina smješten je na primorskim obroncima planine Biokovo iznad sela Kotišina, na nadmorskoj visini od 350 do 500m i sastavni je dio Parka prirode Biokovo. Vrt je utemeljio fra Jure Radić (1920.-1990.). Botanički vrt nije klasični botanički vrt, nego je zamišljen kao ograđeni dio prirode. Na površini od 16,5 ha, nalaze se raznolika staništa kao što su kamenjar, točilo, vrletne stijene, obradive površine te kanjon Proslap s istoimenim slapom, koji oživi za jakih kiša.

Kroz vrt vodi nekoliko pješačkih staza, a lokalna planinarska društva markirala su okolne planinske staze koje su dijelom pogodne i za bicikliste.

Za botanički vrt brine se park prirode Biokovo (www.biokovo.com).

Prezentacijski centar PP Biokovo Adrion u srcu planine nalazi se u novouređenoj upravnoj zgradi na Sportskom centru. Prostire se na oko 120m², a posjetitelji se mogu upoznati s biljnim i životinjskim svijetom Biokova, te si dočarati svo bogatstvo 193km² Parka prirode.

TRG FRA ANDRIJE KAČIĆA MIOŠIĆA

Gradski trg u 18.stoljeću odražava rast Makarske u stilskim kategorijama baroknih palača i gradnji javnog značaja. Gradska česma iz 1755. g. sadrži najstariji kameni grb Makarske i grb providura A. Balbija, dok je nasuprot stajao stup za zastavu iz 1767.godine, s reljefnim grbom Venecije, lavom sv. Marka.

Na sjevernoj strani trga uzdiže se katedrala, biskupska i kanonička kuća koje su izgrađene za vrijeme biskupovanja Nikole Bijankovića 1699.-1970. godine.

U isto vrijeme današnje vizure dobija i makarska obala, također u baroknom stilu.

Na zapadu se gradi palača Tonoli, a u središtu, nad rimskim ostacima, samostanska crkva sv. Filipa Nerija dovršena 1758. g.

Gradski trg i katedrala sv. Marka
Slika preuzeta sa: www.smn.hr

Mletačka česma

Palača Tonoli

Spomenik fra Andriji Kačiću Miošiću djelo je I. Rendića iz 1890. godine.
Preuzeto sa: www.makarska.hr

Autor izvornog teksta Marinko Tomasović, povjesničar umjetnosti i arheolog, ravnatelj Gradskog muzeja Makarska

ZNAMENITOSTI MAKARSKE

SV. PETAR I OSEJAVA Arheološka istraživanja potvrdila su da je zaravan sv. Petra nastanjivana od sredine 3. tisućljeća prije Krista. Položaj je, zajedno s gradcem na Osejavi, predstavljao strateške točke s kojih se mogao nadzirati širok kopneni i morski prostor. Danas je poluotok Sv. Petar gradski park s dugom šetnicom i plažom, te omogućuje uživanje u prirodi i nezaboravnom pogledu na Makarsku tijekom cijele godine. Na vrhu poluotoka je crkva svetog Petra iz 13. stoljeća.

poluotok Sv. Petar

U neposrednoj blizini je svjetionik izgrađen 1884. godine i kip svetog Petra, zaštitnika crkve, Rima, pape, ribara, pekara, mesara, graditelja mostova, urara, postolara, gladnih i nemoćnih, brodograditelja i mnogih mjesta diljem svijeta. Sv. Petar u rukama drži ključeve Raja. Kip se nalazi u čudno lijepom okruženju, s jedne strane ga dodiruje šum mora koje se pjeni i odbija od obala poluotoka, a s druge strane se čuje milozvučan cvrkut ptica iz šume poluotoka Sv. Petar. Sa mjesta gdje je kip smješten otvara se prekrasan pogled na Makarsku pod okriljem Biokova. (Više o poluotoku pogledajte na CD-u. Taj je učenički rad nastao na Filmskoj sekciji i nosi naziv Ja poluotok.) Podno kipa je lančana ograda na koju zaljubljeni parovi ostavljaju svoje ljubavne lokote, a ključ bacaju u more.

Rt Osejava je najveći gradski park, prepun većih i manjih staza. Dio poluotoka, uz more, su visoki klifovi, pogodni za sportske penjače. Na Osejavi se nalazi više manjih uvala gdje se ljudi željni mira odlaze kupati.

Plaža Nugal na Osejavi / vodopad nakon kišnog razdoblja
slika preuzeta sa <http://curvetube.com>

Makarska riva osunčana je više od 2750 sati godišnje, prosječna temperatura zraka je oko 18 °C. Prošetati rivom dnevna je rutina mnogim Makaranima. Posebnu pozornost izazivaju ribarski brodovi dok pristaju bokom uz rivu praćeni nebrojenim galebovima. S ribarskih brodova najslađe je kupiti ribu ili rakove i planirati sljedeći obrok.

Preuzeto sa: <http://www.makarska-post.com>

Gradska riva

Gradska plaža

SVETIŠTE VEPRIC posvećeno je Majci Božjoj Lurdskoj. Osnovao ga je 1908. godine biskup Juraj Carić koji je tu i pokopan. U tom svetištu podignuta je kapela sa

sakristijom, oltar na trgu, ispovjedaonica, postaje križnog puta, dom za duhovne vježbe, staza za procesije. Zbog prirodne ljepote i tišine, to je svetište posjećeno tijekom cijele godine.

MAKARSKA ZVJEZDARNICA nalazi se u središtu grada, 50m od rive i 100m od plaže, na uzvisini Glavica, okružena borovom šumom. Zvezdarnicu vodi DAUP - Orion te kroz brojne projekte među kojima je najpoznatiji Dječji EU astro-park, okupili su više od 2000 školaraca iz svih dijelova RH.

www.makarska-zvezdarnica.com

MAKARSKA NARODNA NOŠNJA

Makarska narodna nošnja održala se u uporabi do početka 20.st. Po svojim karakteristikama pripada jadranskom i dinarskom tipu odijevanja, te se odlikuje karakteristikama kasno-srednjovjekovnoga ruha.

Ženska narodna nošnja makarskog primorja napravljena je od skupih, raznobojnih i kvalitetnih materijala.

Makarsko primorje je kroz povijest bilo u dodiru s različitim narodima koji su utjecali na sve elemente svakodnevnog života, pa tako i način odijevanja. Ženska narodna nošnja sastojala se od šotane (podsuknje), rukava (košulje), modrine (suknje), traverse (pregače), jaketice za opečak i tkanice (tkanog pojasa).

Šotana se za toplijeg vremena šivala od bijelog platna, a za hladnije dane od debljeg flanela. Najupečatljiviji dio su rukavi, široko nabrani, stegnuti na zapešću koji završavaju volanom. Modrina se odijevala kao glavno gornje ruho preko platnene košulje, a šivala se od debljeg sukna ili, u drugoj varijanti, od laganog pamučnog platna koji se zvao vuštan.

Žene su sudjelovale u procesu izrade svoje modrine od samog početka, tj. od pripremanja i bojanja vune, preko tkanja do krojenja i šivanja.

Jedna od glavnih značajki makarske nošnje je kontrast modre boje suknje i bijele boje košulje. Donji dio modrine krasila je crvena vrpca kod djevojaka, a kod starijih žena vrpca tamnije boje.

Muška narodna nošnja sastojala se od košulje, gornjeg odjevnog ruha u koje spadaju guća (pletena jakna), krožet (prsluk) i kumparan (kratki kaput), te donjeg odjevnog ruha koje nazivamo gaće (hlače). Muška nošnja odlikuje se elementima dinarskog tipa odijevanja. Najprije se odijevala jednostavna, bijela, platnena košulja, stisnutih rukava na zapešću. Povrh košulje se odijevala guća, krožet ili kumparan, ovisno o vremenskim prilikama i značaju prigode.

Guća, platnena, sukneni jakna, nosila se u svečanim i hladnijim danima.

Krožet je ukrašen prsluk, dužine do bokova, bez rukava od finog, modrog sukna. Prednji dio krasili su filigranski botuni. Smeđi, kratki kaput naziva se kumparan.

Ukrašen je obrubom od crvenog sukna, a u svečanijim prigodama nosio se preko jednog ramena. Hlače su bile od modroga sukna, dužine do gležnja, šire u gornjem dijelu, užih nogavica. Ukrašavale su se oko džepova, po rubovima do koljena i oko skupljenih nogavica. Uz ruho je nošen pojas od snopa vunjenih uzica ili običnog konopa te, u svečanim prigodama, kvadratni rubac preko desnog ramena čije bi krajeve vezali na lijevom boku.

ZNAMENITE OSOBE

fra Andrija Kačić Miošić

Rođen je u Bristu pokraj Makarske 17. travnja 1704. godine. Bio je hrvatski pučki pjesnik i fratar vezan životom franjevačkog samostana u Zaostrogu. Njegova knjiga Razgovor ugodni naroda slovinskoga iz 1756. godine jedno je od najvrjednijih djela hrvatske književnosti 18. stoljeća, te najčitanija i najizdavanija knjiga predpreporodne književnosti uopće. Umro je u Zaostrogu 12. prosinca 1760. godine.

otac Petar Perica

Rođen je 27. lipnja 1881. godine u Kotišini pokraj Makarske. Osnovnu školu pohađao je u Makarskoj, zatim odlazi u Travnik u sjemenište. Napisao je neke od najpopularnijih hrvatskih katoličkih pjesama: Do nebesa nek se ori i Zdravo Djevo. Kao redovnik boravio je u Zagrebu, Splitu, Travniku, Šibeniku i Dubrovniku. Nakon što su 18. listopada 1944. godine, partizani ušli u Dubrovnik, uhitili su ga u nedjelju, 22. listopada. U noći sa 23. na 24. listopada iz dubrovačkog zatvora, zajedno s drugim uhićenima prevezen je na otočić Daksu. Tu su njih 53 uhićena mučki pobijena, bez suđenja. 26. lipnja 2010, nakon skoro 66 godina, identificirani su posmrtni ostatci Petra Perice, te je on dostojno pokopan, uz svoju subraću, na dubrovačkom groblju Boninovo.

fra Jure Radić

Rođen je 28. studenoga 1920. godine u Baškoj Vodi pokraj Makarske. Poslije pučke škole u rodnom mjestu, maturirao je na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Sinju 1940. godine. Zaređen je za svećenika 1943. u Makarskoj. Doktorirao je na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu 1957. godine. Najveći dio svog života proveo je na Visovcu, u Makarskoj i Zagrebu kao odgojitelj, profesor sjemeništaraca i bogoslova. Svjetski priznat je stručnjak iz područja malakologije, botanike i ekologije. Utemeljitelj je malakološkog muzeja, Instituta Planina i more i biokovskog botaničkog vrta Kotišina u Makarskoj. Preminuo je 25. srpnja 1990. godine u Splitu, a pokopan je na Gradskom groblju u Makarskoj.

NAŠI POZNATI SUGRAĐANI

Alen Bokšić, nogometaš

Mirjana Lučić - Baroni, tenisačica

Silvija Talaja, tenisačica

Iva Visković, glumica

Nera Stipičević, pjevačica i glumica

PREDSTAVLJAMO VAM

OSNOVNU ŠKOLU OCA PETRA PERICE

U prosincu 1998. godine je svečano proslavljena 200. godišnjica javnog pučkog školstva u Podbiokovlju. Osnovna škola o. Petra Perice najstarija je osnovna škola u tom području.

U 18. stoljeću, točnije 1798. otvorena je trogodišnja osnovna škola, takozvana trivijalna u kojoj su djecu poučavali franjevci.

Početkom 19. stoljeća tu su školu ukinuli Francuzi i slijedeći svoj sustav školovanja, otvorili školu pod nazivom "Scoule normali di Macarsca". Makarska pučka škola uspjela se održati kroz iduća desetljeća, radeći kao trogodišnja i četverogodišnja škola odvojeno za mušku i žensku djecu. Od 1926. godine djeluje kao mješovita osnovna škola, a svoju djelatnost nije prekidala ni za vrijeme Drugog svjetskog rata.

Od školske godine 1960./61. radi kao: Osnovna škola "Vid Mihaljević", a 1997. preimenovana je u Osnovna škola oca Petra Perice. To ime dobila je po svećeniku i pjesniku rođenom 1881. u Kotišini, autoru poznatih crkvenih pjesama: "Rajska djevo" i "Do nebesa nek se ori". Do kraja školske godine 1998./99. radila je u centru grada, a početkom školske godine 1999./2000. u novoj školskoj zgradi na Zelenki u prekrasnom okruženju: s južne strane more i otoci Brač i Hvar, sa sjeverne strane Biokovo, a sa svih strana masline. U školi radi kvalitetan i stručan kadar. Mnogo se pažnje posvećuje ekološkoj grupi i oplemenjivanju okoliša. Tijekom školskih praznika u školi se organiziraju radionice u kojima se učenici kreativno izražavaju u različitim područjima dječjeg stvaralaštva.

Ovu školu pohađali su mnogi istaknuti intelektualci, športaši, kulturni i javni radnici koji danas djeluju diljem svijeta i Lijepu našu". Tijekom Domovinskog rata škola je primila mnogo učenika izbjeglica i prognanika i svima je bila dobar domaćin.

Geslo pod kojim radi je: **"DOMOLJUBLJE, SLOBODA, ZNANJE, RAJSKE SU BILJKE, BRIŽNO IH NJEGUJMO"**

Dobri smo domaćini učenicima i učiteljima koji su u našoj školi imali natjecanja, susrete i seminare. Činimo sve da boravak u našoj školi i našem gradu bude što ugodniji svim sudionicima ovih susreta.

KLUB MLADIH TEHNIČARA ZELENKI

Počeli smo kao maketarska sekcija, a potom 5. rujna 2013. godine osnovali smo Klub mladih tehničara Zelenka (KMT) s ciljem promidžbe znanosti, tehnike i tehnologije, poticanja i njegovanja stvaralaštva, kao i razvoj znanja, vještina, samostalnosti i odgovornosti učenika. Naša aktivnost i rad se odvija kroz nekoliko skupina, a to su: maketarstvo i graditeljstvo, prometna kultura i tehnika, fotografija, modelarstvo uporabnih tehničkih tvorevina, strojarstvo i konstruktorstvo. Na kraju, tu je i razvijanje poduzetništva, kao jedne od predispozicija samoodrživosti našega kluba.

Sudionici smo raznih školskih, gradskih, županijskih i republičkih smotri, izložbi, manifestacija, sajmova, natjecanja i projekata iz područja tehnike i poduzetništva. Sajam mogućnosti, Festival tehnike, Modelarska liga, Natjecanje mladih tehničara, samo su neka od mnogobrojnih. Naš najnoviji projekt je „Povijesna škrinjica.“

Naš rad i aktivnost su izašli iz lokalnih okvira, te su prepoznati i diljem Lijepe naše. Posebnu materijalnu podršku dobivamo od Hrvatske zajednice tehničke kulture Splitsko-dalmatinske županije i ZTK grada Splita.

Tekst napisao voditelj KMT Zelenka, učitelj mentor TK Harry Jeleć

Učenička zadruga „MAKE“ osnovana je 2002. g. U sklopu naše Zadruga djeluju: Kiparsko-keramičarska sekcija, Likovna sekcija, Sekcija ekoloških proizvoda, Filmska sekcija i Vrtlarska sekcija. Učenička zadruga kreator je i sudionik vrijednih projekata koji se bave istraživanjem zavičajne baštine i turističke kulture: „S obe bande Bijakove“ i „U potrazi za izgubljenom biskupskom papučom“. Sudjelovali smo i u EU projektu „Austrijsko-hrvatsko prijateljstvo povezano kroz prirodu i vrt“ s austrijskom školom iz Hollabrunna. U sklopu projekta tiskana je knjiga recepata za jela s mediteranskim biljem.

Sekcija ekoloških proizvoda bavi se proizvodnjom: sapuna s dodatkom mediteranskog bilja, melema od maslinova ulja, krema od maslinova ulja s dodatkom meda, kantarionovog ulja, vrećica s levandom i ružmarinom, pilinga od rogača... Za sve proizvode, biljke rastu u školskom vrtu na koji smo jako ponosni.

Kiparsko-keramičarska sekcija izrađuje keramičke zdjelice, reljefe s motivima dalmatinskih kuća... Likovna sekcija izrađuje ukrasne predmete od oslikanog stakla.

Tehnikom kaširanja nastaju brojni ukrasi i uporabni predmeti: košarice, brodovi, jedra, bunar, maslina, vinograd...

Filmska sekcija je osmislila i snimila film Ja, poluotok o makarskom poluotoku sv. Petar. Željeli smo napraviti film koji je ujedno i turistički suvenir.

Inspirirani motivima iz filma, oslikali smo medenjake.

Ponosno ističemo da naša škola punih 16 godina provodi program Eko škola i naš trenutni status je Dijamantni status.

Program eko škola usmjerava način na koji se nastavni sadržaji, koji su dio redovitog nastavnog plana i programa, primjenjuju u svakodnevnom životu.

Ovakav pristup pomaže učenicima shvatiti kolika je važnost zaštite okoliša, te preuzimaju dio svoje odgovornosti i pozitivno utječu na okoliš. Otpad je najbolja tema za početak rada s učenicima po pitanju okoliša, jer je problem otpada lako uočljiv, a rezultati njegovog rješenja su odmah vidljivi. Osnovna škola oca Petra Perice je izabrala prikupljanje starog papira kao glavni kriterij koji se prati tijekom čitave školske godine. Osim starog papira prikupljamo i stare baterije, plastične čepove, plastične boce...

Glavni cilj kampanje je smanjiti otpad te dugoročno utjecati na promjenu navika kod mladih.

Marija Prgomet, prof., Gorana Ribičić, prof.

Sportska sekcija

Školski sportski klub Biokovo osnovan je 1999. godine.

Klub obuhvaća više sportova:

nogomet, atletika, kros, košarka, rukomet...

Aktivni smo na školskim, županijskim i poluzavršnim natjecanjima.

Među našim najvećim uspjesima su poluzavršnica natjecanja u košarka (m) i rukometu (ž). Želja nam je potaknuti učenika na aktivno bavljenje sportom.

Tekst napisao Damir Jukić, prof. TZK

IZ KISTA I PERA NAŠIH UČENIKA...

Filmaši iz OŠ o.Petra Perice

Naša filmska sekcija prošle godine bila je vrlo aktivna. Kao rezultati našeg entuzijazma i rada nastala su tri filma, dva dokumentarna i jedan eksperimentalni film. Na stvaranju tih filmova radili smo: Antonio Šimić, Nikola Erceg i ja, Ana Vučko, pod vodstvom učiteljice hrvatskog jezika Marine Srhoj, naše mentorice. Filmove smo prijavili na Školsku smotru i Reviju dječjeg filma. Bili smo presretni kad smo pozvani u Sisak i Sinj, gdje smo ušli u uži izbor prijavljenih filmova iz cijele Hrvatske. Dokumentarac „Ja, poluotok“ je predstavljen, zajedno s ostalim proizvodima naših školskih sekcija, na Županijskoj smotri učeničkih zadruga u Splitu te potom i na Državnoj smotri, koja se održala u Zadru, 4. i 5. listopada 2017. godine. A iz Siska smo se vratili s osvojenim dvostrukim trećim mjestom na 55. reviji hrvatskog dječjeg filmskog stvaralaštva. Naš film „Vanja“ oduševio je dječji žiri i stručni žiri, koji su im dodijelili 3. mjesta između 77 filmova. Naša mentorica i mi smo bili izrazito sretni što smo od 292 filma izabrani u 77 pozvanih u natjecateljski dio, a osvojene nagrade su premašile sva naša očekivanja. Značajan doprinos filmskom stvaralaštvu nas troje učenika svakako će donijeti i nagrada koju smo osvojili - sudjelovanje na filmskim radionicama za djecu i mladež u Kraljevici, u kolovozu 2018. godine. Potrebno je i spomenuti da smo sudjelovali i na 5. smotri hrvatskoga školskog filma u Sinju sa svojim filmom „Ja, poluotok“ te je od prijavljenih 130 filmova, pohvaljen i odabran među 10 najboljih upravo naš film. Ponosni smo što je ove godine, film naše filmske sekcije, pod nazivom „Vanja“, uvršten u službeni program 9. festivala prava djece i tako je bio prikazivan u 20 gradova diljem Hrvatske u Cineplexx kinima. Svi ovi uspjesi su nas potakli da nastavimo s radom s još više entuzijazma.

Ana Vučko, 8. r.

ŠETNJA RIVON

Bilo je to lita 2014. godine, ja, ujna i mali rođak koji još nije ni iz pelena izaša, šetali smo plažon po Baškoj Vodi. Bilo je vruće za poludit. A mi šta ćemo? Pa ajmo pojist slaju. I sad došli mi tamo do štanda, niko nema pojma šta će uzest. Ja san uzela sladoled od pistacije, ujna me pogledala s onin " oslobodi Bože" pogledon.

I dobro, ja san lipo uzela svoj sladoled, ali meni se je učinilo da je on malo ka ono " istopljen" . I virujte mi nije mi se učinilo da je " ka ono malo istopljen". Ja san uzela u kornetu ki pametna, a ona žena mi je na ti kršni kornet natrackala dvi kugle. A sa' , mi nismo stali da pojist taj sladoled nega smo nastavili šetat.

Meni se je taj sladoled počea nenormalno topit, a ja u sebi mislin " Gospe moja štaću sad, o sveti Ante! ". Ona kugla s vrva mi je pala po nozi, ona druga mi je iskapala po rivi kolko je god riva duga i široka. Uostalon šta mene brige za rivu, meni je moga slaje bilo po kosi, po čelu, po rukama, po robi, po nosu, oko usta.

A ujna mi se samo smijala ali joj je u očima još sta oni pogled " oslobodi Bože". I tako san van ja prošetala po rivi.

Laura Dundić Ljubičić, 7.c

DUH U BLATU

Bija je jedanesti misec. Masline zriłe, pune plodova, a kiša lila ka iz kabla. Blato opkolilo cili dvor isprid Perine i Antine kućice u Brelima. Bila su to dva brata, neženje. Život ih nije mazija, čaća ih ostavija, a mater umrla od neke čudne bolesti. Imali su pasa Garu.

Bija je on čuvar kakva nema svit. Laja je na svaku tıcu, gazija i ubija svaku gušćericu.

I tako Pero taj dan iša brat masline. Oda on kroz dvor, kroz vrtal, pa se približi maslini. Vidija je jednu blatnjavu rupu i iša je priskočit. Nakon trideset godina nevižbanja, šta se može očekivat?!

Rastega on noge ka kad srna biži od vepra, skočija, ali onako šlampav upadne u blato. E, kamo sriće da je to bilo obično blato! Živo blato progucalo bidnoga Peru koji se dera iz sveg glasa da ga neko izvuče.

A šta će gluvi Ante, mislija sve kako će napraviti lipo uje od pobranih maslina. Vika Pero, vika on cili dan. U nika doba je Anti postalo čudno da nema Pere. Počeja ga zvati po dvoru, ali nije čuju ništa.

Mislija je: „Ma biće taj iša u babe Milke po nešto slatka.“ Uputija se on do nje, kad ono nigdi Pere. Doša je i do babe Mande, dida Mate, strica Mira; ma cilo je misto Ante obaša, a Pere nigdi.

A šta se s njim događalo? On se dera, koprca cili dan i uspija se izvući iz blata oko osme ure navečer. Onako blatnjav je krenija prema kući. Ni faca, ni roba mu se nije vidila od blata.

Parilo se da je neki smeđi duh. Doša je Anti na ponistru i počeja lupat. Kad je Ante pogleda put ponistre, samo šta ga nije kolpalo. Zacenija Pero od smija ka nikad u životu. Probolo ga kroz štumak, samo šta se nije bacija na pod od smija. Onda je Ante skužija da je to Pero, čin je čuja taj smij. Koliko se god jutija na brata, bilo mu je drago šta je tu s njim. Ka pravi Dalmatinci, nakon naporna dana počastili su se domaćin vinom i pršuton.
Leona Tafra, 6.b

ANTE I STIPAN

U našen malon mistu, na šentadi ispri dućana, uvik je iza podne sidija stari Ante. Bija je on legenda našega mista, a bilo mu je 88 godina kad je umra. Uvik je zna nasmijat jude i dicu. On je i prid kraj života bija ka zmaj. Malo je bija otiša na kvasinu nakon jednog nemilog događaja.

Ima je brata blizanca, Stipana. Nji dva se nisu nikad odvajala, ali ih je sudbina za dlaku razdvojila. Bilo je to davno, Antin brat Stipan je iša brodon u Pulu i zamalo nastrada.

Ima je veliki ribarski brod, zva se Sveti Nikola. Stipan ga je nazva tako jer je sv. Nikola zaštitnik pomoraca. Od toga broda nije bilo kruva, samo je staja vezan u portu i polako trunija. Ima je dogovor odvest brod u Pulu, jednome čoviku na prodaju.

Stipan je bija iskusan pomorac. Mislija je da zna cilo more i sam je tija ić na put u Pulu.

To je bija velik rizik jer je more veliko, a sam na velikon brodu je teško. Krenija je iza 11 navečer. Bila je to, kako judi kažu „crna noć“. U mistu zapuvala buretina, škure klapaju, valovi tuču, to je bila prava litnja nevera. Tu noć Stipan sam na brodu u kanalu, samo čuješ buru kako zavija i klapanje valova. Stipan prid Šolton, a oko njega samo velike stine i mali otoci, ne vidiš ništa, mrkli mrak. Šolta je inače bila plitka i nije tu zna svak plovit.

Prid njen stajala ogromna stina. Svatija je da ništa ne može, diga ruke s kormila i počeo se molit, nadajuć se da će mu Bog pomoći. Nije tu bilo pomoći. Zora svanila, stoji brod nasukan na stine, a Stipan na provi broda leži sav mokat i nemoćan.

Po proceduri došla policija s brodon da vidi šta je bilo. Mislili su da je Stipan mrtav kad su ga vidili kako leži sav blid zatvoreni očiju. Stipan je odjednom otvoriya oči ka da je uskrisnija. Kleknija prid brod i plaćuć zahvaljiva sv. Nikoli šta ga je spasija.

Policajci nisu virovali da čovik, koji je prije minut bija dlaku ispri smrti, sada oda i govori. Stipan je priča judima kako mu se ukaza sv. Nikola kad je diga ruke s kormila.

Prolazili su dani, a po mistu se pričalo o sv. Nikoli i Stipanu. Od prodaje broda nije bilo ništa, al do dana današnjega u Stipanovoj kući stoji kormilo ka uspomena.

Jerko Radojković, 6.b

MORE

More. Gleda me. Gleda me svojim velikim plavim očima. Približavam mu se. Zove me. Sve sam mu bliže. Miče se. Dira me. Valovima me dira. Pričamo.

Ljeti ili zimi. Tu je. Hladnoću ili vrućinu. Trpi. Prelijepo je. Gledam ga satima. Danima, mjesecima, godinama. Uvijek tu. Uvijek isto. Osluškujem njegov šum. Ima tu neku moć. Daje snagu. Ispunjenost. Volim ga.

Paula Burić, 8.c

IZ KISTA I PERA NAŠIH UČENIKA...

SMIRAJ

*More, more čisto i smireno.
Šetam, šuškanje kamenčića.
Lagano pada žuto sunce,
krvavo se spušta prema Braču.
Nebo je zavladao.
Sve zvijezde s neba mi se smiju.
Zatvorim oči. Sve je mirno.
Samo ja,
ja i val tamni.
Već je pao mrak,
nema više mora.
Samo mjesec bijeli
smije mi se...*

Mile Brkić, 8 c

Ana Šarić, 6.b

Dora Jana Klarić, 8.b

Dora Prgomet

Mia Nemčić

ZVUKOVI SREĆE

*Zvukovi mora... Udaraju o žalo, val za valom. Glasanje
galeba iz daljine. Puhanje slabog vjetra i trube brodova.
Moj bi djed uvijek govorio o ovim zvukovima, a ja bih ga
pomno slušala.
More. Zvuk te riječi prenese me na predivne plaže i njihove
mirne valove.
Nešto najdraže... Maknuti se od škole i učenja, hodati uz
more i slušati zvukove o kojima mi je djed uvijek govorio.
Jer ta mjesta uz more, taj raj...
To nije samo mjesto. To je i osjećaj. Osobito sreća, koja
dolazi u valovima.*

Valentina Mihajlović, 8.c

NA GVANTIJERI SVAKE SRIĆE...

Učenici OŠ oca Petra Perice kao dio projekta S obe bande Bijakove prikupljali su tradicionalne makarske recepte. Tako je nastala kuharica **Na gvantijeri svake sriće**.

"Makarska van je u svitu poznata po marendinima. To van nije ni obid, ni večera, nego miris koji je dolazija iz kužina negdi oko deset uri, a okupija bi i staro i mlado uz dobru spizu i klapsku pismu. Znalo se čut: „Čuvaj se baškovoške oholosti, podgorske mudrosti i makarskih marendina.“
Vridno smo skupjali ricete i slušali priče o..."

ROŽATA

- 6 jaja
- 6 žlica šećera
- ½ l mlijeka
- Korica limuna, malo marskina,
- 1 vanilin šećer

Dobro se istuku jaja, šećer, mlijeko te se doda limunova kora, maraskino i šećer vanilija. Posebno se u karamelizira 250g šećera te se njime oblije kalup u koji se ulije smjesa za rožatu.

Kalup sa smjesom stavi se u veću posudu s ključalom vodom, te se na pari kuha 45 minuta, a onda peče u pećnici još 15 minuta. Kad se malo ohladi, preokrene se na veliki tanjur.

RAFIOLI

- Tijesto:
- 1 kg brašna
- 100 grama margarina
- 100 grama masti
- 2 jaja
- 2 žumanca
- 200 g šećera
- Korica limuna, malo muškarnog oraščića
- 4 žlice ruma
- 4 žlice maraskina
- Vode dovoljno za umijesiti tvrdo tijesto
- Nadjev:
- 400 g šećera
- 50 g mljevenih prženih badema
- 2 bjelanjka
- 2 jaja
- 2 vanilin šećera
- 2 rebra čokolade
- 3 žlice ruma
- 4 žlice maraskina
- Korica limuna, malo muškarnog oraščića

Umijesimo tvrdo tijesto, koje se ostavi mirovati 1 sat u hladnjaku. Tijesto se razvija u tanki list i reže u manje krugove koji se pune nadjevom. Krugovi se preklope na pola, a rubovi zalijepu šećerom, rumom i vodom. Peče se dok lagano ne porumene i posipaju šećerom.

TORTA MAKARANA

- Tijesto:
- 400 g brašna
- 200 g maslaca
- 3 jaja
- Korica 1 limuna
- 2 žlice šećera
- Maraskino ili liker od ruže
- Nadjev:
- 1 kg mljevenih poprženih bajama
- 1kg šećera
- 1 vanilin šećer
- 15 jaja
- Korica 1 limuna i 1 naranče
- Malo muškarnog oraščića, malo maraskina

Tijesto se dobro izradi i razvalja u tanak list. Njime se obloži kalup za pečenje, te se polako puni dobro izmiješanim nadjevom.

Ostatak tijesta reže se na trakice koje se postavljaju na vrh u obliku mreže.

PAŠTICADA

- Potrebno je:
- govedine (orah ili frikando)
- koliko mesa, toliko crvenog luka
- 2 češnja bijelog luka
- 5-6 mrkvi
- Panceta
- 10 suhих šljiva
- Crno vino
- 2-3 dl prašeka
- koncentrat rajčice
- vinski ocat, sol, papar

Večer prije meso staviti u komadu u veću posudu i prelići ga octom. Pokriti ga i ostaviti cijelu noć.

Sutra ga izvaditi, nabosti ga pancetom, mrkvom i lukom. U posudi rastopiti masnoću i zapeći meso, koje smo prethodno posušili i natrljali solju. Dodati narezan crveni luk i dugo dinstati neprestano miješajući, dodajući govedu temeljac.

Poslije se doda peršin, selen, češnjak, mrkva, klinčić i malo muškarnog oraščića. U to se ulije oko ½ l vina. Može se dodati nekoliko suhих šljiva, lovorov list i prašek. Kad je meso meko, izrežemo ga na šnite, a gusti saft propasiramo. Sve sjedinimo.

Makarska, 25.-27. travnja 2018.

25. travnja (srijeda) 2018.

- od 15 sati** Dolazak sudionika u poslijepodnevni satima u hotel Dalmaciju (slobodno vrijeme do večere)
- 18,30 - 19,30** Večera
- 20,00 - 21,30** Svečano otvaranje natjecanja
- 21,30 - 22,30** Radni sastanak članova Državnog povjerenstva u hotelu Park

26. travnja (četvrtak) 2018.

- 7,00 - 8,00** Doručak
- 8,00 - 8,30** Dolazak u školu
- 8,30 - 8,45** Smještaj natjecatelja u učionice
- 8,45 - 9,00** Čitanje uputa i ispunjavanje obrasca za zaporku
- 9,00 - 10,00** Pisanje testova
- 8,30 - 9,00** Izvlačenje redoslijeda za istraživačke radove i prebacivanje radova na računalo
- 9,00 - 15,00** Izlaganje i obrana radova
- 9,00 - 11,00** Izlet za mentore – Brela
- 10,00 - 11,00** Dolazak učenika za pisane radove iz škole do hotela (slobodno vrijeme za učenike)
- 11,30 - 13,00** Ručak
- 13,00 - 18,00** Odlazak učenika i mentora s vodičima na terensku nastavu
- 15,30 - 18,00** Odlazak učenika i mentora istraživačkih radova na terensku nastavu (ukoliko obrana radova završi u planiranom vremenu)
- 18,00 - 19,30** Privremeni rezultati, žalbeni postupak i obrazloženje radova
- 19,30 - 21,00** Večera
- 21,00** Objava službenih rezultata
- 21,00 -** Organizirano druženje za učenike, mentore i članove Državnog povjerenstva

27. travnja (petak) 2018.

- 7,00 - 8,00** Doručak
- 8,30 - 10,30** Terenska nastava za članove Državnog povjerenstva, učenike i mentore
- 11,00 - 12,30** Svečano zatvaranje, proglašenje pobjednika, uručivanje nagrada i priznanja
- 13,00 - 14,00** Ručak
- 14,30 -** Odlazak sudionika autobusima kući

ČLANOVI DRŽAVNOG POVJERENSTVA

1. **Iva Barba, prof.**, OŠ Podmurvice, Rijeka
2. **Dubravka Bradić, prof.**, SSŠ Antuna Horvata, Đakovo
3. **Irena Čapeta, prof.**, OŠ oca Petra Perice, Makarska
4. **Franjo Čičak, prof.**, viši savjetnik, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, tajnik
5. **Katarina Domljanović, prof.**, V. gimnazija „Vladimir Nazor“, Split
6. **Katarina Hlobik, prof.**, OŠ Ivana Brnjika Slovaka, Jelisavec
7. **Sandra Hvizdak, prof.**, OŠ kralja Tomislava, Našice
8. **Jelena Jakovljević, prof.**, „Gimnazija Matija Mesić“, Slavonski Brod
9. **Danijela Kegalj, prof.**, Gimnazija Županja, Županja
10. **Hrvoje Knežević, prof.**, OŠ Višnjevac, Osijek
11. **Ivana Matoković, prof.**, Nadbiskupska klasična gimnazija s pravom javnosti, Zagreb
12. **Sivija Mrkonjić, prof.**, SS „Jure Kaštelan“, Omiš
13. **Dijana Muškardin, prof.**, SS Mate Blažine Labin, Labin
14. **Mario Peranć, prof.**, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Zagreb
15. **Zrinka Racić, prof.**, OŠ „Ivana Brlić Mažuranić“, Strizivojna
16. **dr.sc. Gordan Ravančić**, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, predsjednik
17. **Helena Sakoman, prof.**, OŠ „Tin Ujević“, Osijek
18. **Jelena Šilje- Capor, prof.**, OŠ Marina Držića, Dubrovnik
19. **Katica Tomrlin, prof.**, OŠ Grgura Karlovčana, Đurđevac
20. **dr.sc. Jasna Turkalj**, Hrvatski institut za povijest, Zagreb
21. **Stanko Vladić, prof.**, OŠ „Braća Seljan“, Karlovac
22. **Svjetlana Vorel, prof.**, V. Gimnazija, Zagreb

Osnovna škola – 7. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Lucija Jurenc	OŠ Izidora Poljaka, Višnjica	Karmen Basarić
2.	Niko Mađerić	OŠ S. S. Kranjčevića, Zagreb	Marija Rakić
3.	Nika Vitas	OŠ Grabrik, Karlovac	Vedran Šenk
4.	Marina Varga	IV. OŠ Bjelovar	Ivana Smolec Mustapić
5.	Marija Varga	IV. OŠ Bjelovar	Ivana Smolec Mustapić
6.	Filip Vučić	OŠ „Trnsko“, Zagreb	Smiljka Premec-Čić
7.	Jakov Feher	OŠ Nedelišće	Sanja Špiranec
8.	Filip Delorko	OŠ Vladimira Nazora, Zagreb	Željko Nakić
9.	Luka Šabić	OŠ Voćin	Željko Polić
10.	Mia Majdiš	OŠ Vladimira Becića, Osijek	Saša Savić
11.	Teo Čokonaj	OŠ A. N. Gostovinski, Koprivnica	Lidija Vranar
12.	Fran Topalić	OŠ Vladimira Becića, Osijek	Saša Savić
13.	Matej Samaržija	OŠ Matije Gupca, Zagreb	Dominik Možnik
14.	Ida Matanić	OŠ Milke Trnine, Križ	Nenad Vidaković

Osnovna škola – 8. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Anamarija Bukovnik	OŠ Kaštenjer, Pula	Ivana Maričić
2.	Petra Zemljak	OŠ Sv. Ane, Osijek	Anita Opančar
3.	Simona Lukman	OŠ I.G. K, Sv. Juraj na Bregu, Pleškovec	Borka Bunjac
4.	Maks Vincek	OŠ Retkovec, Zagreb	Branka Sakač Janković
5.	Grgur Belina	OŠ I. Kršnjavoga, Zagreb	Hrvoje Leko
6.	Matko Fabulić	OŠ Luka, Sesvete	Zrinka Čavar
7.	Lucija Benković	OŠ Luka, Sesvete	Zrinka Čavar
8.	Marko Lučić	OŠ Matije Gupca, Zagreb	Ljerka Bušić Rihtarec
9.	Marko Galić	OŠ Vrgorac	Ivana Kolarić Lončar
10.	Arijana Grginčić	OŠ „Fran Franković“, Rijaka	Danijela Jugo-Superina
11.	Fran Jurić	OŠ Antuna Augustinčića, Zaprešić	Dragana Balić
12.	Gabrijela Miković	OŠ Biograd, Biograd na Moru	Frane Bojmić
13.	Ivana Janković	OŠ Ivana K. Sakcinskog, Ivanec	Sonja Poljak

Srednja škola - 1. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Marta Raos	II. gimnazija, Zagreb	Ivan Santica
2.	Jelena Jakšić	XV. gimnazija, Zagreb	Boris Babajko
3.	Eleonora Barna	Isusovačka Klasična Gimnazija, Osijek	Alen Šimičić
4.	Matija Drmić	Gimnazija Bjelovar	Terezija Grgičin
5.	Matej Gajdoš	Isusovačka Klasična Gimnazija, Osijek	Alen Šimičić
6.	Antonio Jularić	XV. Gimnazija, Zagreb	Petar Gogić
7.	Leon Delić	II. Gimnazija, Zagreb	Ivan Santica
8.	Marija Lalović	Srednja Škola Mate Blažine, Labin	Sanja Gregorinić
9.	Josip Miličić	Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik	Jasminka Paić
10.	Antonio Jurić	Srednja Škola Ivanec	Branka Pavić
11.	Paula Kegalj	III. Gimnazija, Split	Neda Križanović
12.	Luka Šafarić	Gimnazija Josipa Slavenskog, Čakovec	Marija Borko

Srednja škola - 2. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Bruno Radešić	Gimnazija Tituša Brezovačkog, Zagreb	Andija Komparak
2.	Ivan Jukić	V. Gimnazija Vladimir Nazor, Split	Katarina Domljanović
3.	Fabijan Petrić	I. Gimnazija, Split	Jurica Dukan
4.	Ivan Bračević	SŠ Krapina	Danijela Pavić
5.	Margarita Šagi	SŠ Ivanec	Mihaela Maček
6.	Domagoj Marić	Klasična gimnazija fra Marijana Lanosovića, Sl. Brod	Drago Jonjić
7.	Ana Ušljebrka	SŠ Kneza Branimira, Benkovac	Davorka Vukić
8.	Martina Špiranec	Gimnazija Bjelovar	Terezija Grgičin
9.	Magdalena Zrnčić	Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik	Neven Đurić
10.	Luka Tomić	XI. Gimnazija, Zagreb	Antonija Bertol
11.	Marko Poličić	III. Gimnazija, Osijek	Vedran Ristić
12.	Nika Ložnjak	VII. Gimnazija, Zagreb	Hrvoje Malčić

Srednja škola - 3. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Josip Imbrišak	Gimnazija Bjelovar, Bjelovar	Melita Štimac
2.	Petra Dunja Grujić Ostojić	V. gimnazija Zagreb	Svjetlana Vorel
3.	Tomislav Cindrić	Gimnazija Karlovac	Vlatka Šavor
4.	Karla Franjković	Gimnazija Bernardina Frankopana, Ogulin	Antun Samsa
5.	Mihaela Glavica	SŠ Ivanec	Branka Pavić
6.	Tomislav Jelkić	SŠ Valpovo	Dejan Pisačić
7.	Petar Karlić	Gimnazija A.G. Matoš, Đakovo	Dubravko Aladić
8.	Ivan Budić	XV. gimnazija Zagreb	Danijel Mrvelj
9.	Ana Šulentić	IV. gimnazija, Zagreb	Lidija Dumančić
10.	Barbara Kauzlarić	Gimnazija „Matija Mesić“, Sl. Brod	Goran Zavor
11.	Mihaela Adrić	Druga gimnazija, Osijek	Boris Hartman
12.	Luka Škrapić	Peta gimnazija „V. Nazor“; Split	Radoslav Jurković

Srednja škola - 4. razred

RBR.	IME I REZIME UČENIKA	ŠKOLA	MENTOR
1.	Dominik Pozderac	SŠ Jastrebarsko	Goran Vreš
2.	Matija Carević	Prva gimnazija, Split	Iris Božić Grubić
3.	Danijel Biro	Isusovačka klasična gimnazija, Osijek	Alen Šimičić
4.	Petar Vrvilo	Gimnazija A. Vrančića, Šibenik	Neven Đurić
5.	Barbara Havliček	SŠ „August Šenoa“ Garešnica	Tomislav Baier
6.	Julian Kovačić	SŠ kneza Baranimira, Benkovac	Mate Bobanović
7.	Emanuel Knjaz	Klasična gimnazija, Zagreb	Davor Svaguša
8.	Patrik Ciglencečki	Gimnazija A.G. Matoša, Zabok	Božica Petrač
9.	Petra Grizelj	Prva gimnazija Osijek	Kornelija Marks
10.	Mihael Željko Crnčec	V. gimnazija zagreb	Svjetlana Vorel
11.	Milorad Kondić	Srpska pravoslavna gimnazija	Samir Hasanagić
12.	Ivan Mihovilović	Gimnazija Karlovac	Ognjen Gravora
13.	Antonio Bobanac	SŠ Tin Ujević; Vrgorac	Neda Andrić

ISTRAŽIVAČKI RADOVI

RB.	IME I PREZIME UČENIKA	ŠKOLA	NAZIV RADA	MENTOR
1.	Marta Prugovečki Tamara Ožvald	SŠ Zlatar	Hrvatski sokol u Zlataru	Snježana Švaljek
2.	Matej Hekić	Gimnazija i struk.sk.J. Dobrile, Pazin	Poljoprivreda ,gospodarstvo i društvene prilike žitelja Žminštine u prvoj po. 20.st.	Igor Dobrić
3.	Karlo Gjurus Patrik Goleš	Gimnazija Daruvar	Španjolska bolest i na vaš vrat vreba	Valerija Turk Presečki
4.	Ana Marija Ristić Vedran Radovanović	Prirodoslovna škola V. Preloga, Zagreb	Radio Zagreb na valu 350	Ana Kadović
5.	Marko Zidarić	SŠ Čakovec	Tragovima hereze-protestantizam u Međimurju	Andrea Talan
6.	Anđela Serdarević Petar Jelić	Gimnazija V. Nazora, Zadar	Dandoloва zadarska misija	Igor Artić
7.	Adrijan Štivić	Prva sušačka gimnazija u Rijeci	Kraljevska velika gimnazija na Sušaku	Zoran Kršul
8.	Jana Petrić Lana Varga	Gimnazija „ Fran Galović“, Koprivnica	Školstvo u sjeni politike	Gordana Trnski
9.	Klara Čelan Antonija Vlahek	V. Gimnazija Zagreb	Žena, Zagrepčanke i vještice	Vlatka Rendulić Došlić
10.	Andro Radičević	XV. Gimnazija, Zagreb	Francuski rudnici na Medvednici	Boris Babajko
11.	Mateo Kruljac	Klasična gimnazija fra M. Lanoslovića, Sl. Brod	Lik i djelo sluge božjega J. Štadlera	Ivica Blažević
12.	Leonarada Juraga Marta Boban	Gimnazija A. Vrančića, Šibenik	Masna ulica između dva svjetska rata	Irena Sačić

ORGANIZACIJSKI ODBOR

- 1. Renata Gudelj**
dipl. učitelj razredne nastave
- 2. Irena Čapeta**
prof. povijesti i njemačkog jezika
- 3. Tanja Vujčić**
prof. pedagogije i dipl. rusist
- 4. Tanja Josipović**
dipl. učitelj razredne nastave
- 5. Marija Prgomet**
prof. tjelesne i zdravstvene kulture
- 6. Gorana Ribičić**
prof. biologije i kemije
- 7. Josipa Vitlić**
učitelj razredne nastave

Glavna urednica: Josipa Vitlić
Grafičko oblikovanje: PrintSpot d.o.o.
Lektura: Gorana Babić, prof.
Izdavač: OŠ oca Petra Perice, Makarska, Slavonska 41
Kontakt: 021 615 180
e-mail: skola@os-pperice-ma.skole.hr
Za izdavača: Renata Gudelj, ravnateljica
Tisak: Profil-Klett

SURADNICI

- 1. Petra Markotić**
magistra edukacije hrvatskog jezika i povijesti
- 2. Zdenka Mravičić**
vjeroučiteljica
- 3. Marina Lalić**
prof. povijesti i sociologije
- 4. Joško Marče**
učitelj razredne nastave
- 5. Ana Filipović**
dipl. pedagog
- 6. Harry Jeleć**
učitelj tehničke kulture
- 7. Sandra Glavina**
dipl. učitelj razredne nastave
- 8. Marina Srhoj**
prof. hrvatskog jezika
- 9. Marija Grčić Tomasović**
prof. likovne kulture
- 10. Ante Grčić**
prof. likovne kulture
- 11. Slavko Šiško**
prof. filozofije i informatolog
- 12. Maja Brzica**
mag.prim.educ.
- 13. Olja Luetić**
dipl. produkt dizajnerica, uč. new age hip-hop
sa elementima latino plesova
- 14. Gorana Babić**
prof. hrvatskog i engleskog jezika i
književnosti
- 15. Nada Buljubašić**
umjetnički dizajner, Suveniri Adriatica
- 16. Nena Turić**
prof. matematike i informatike
- 17. Petra Šošić**
prof., Glazbena škola Makarska
- 18. fra Ante Čovo**
gvardijan Samostana Blažene Djevice Marije
na nebo uznesene
- 19. don Mijo Šurlin**
upravitelj Svetišta Majke Božje Lurdske - Vepric
- 20. Slavo Jakša,**
prof geografije i povijesti -
stručni voditelj Parka prirode Biokovo

SPONZORI

Agencija za odgoj i obrazovanje

Županija splitsko-dalmatinska

Grad Makarska

Turistička zajednica Makarske

Hoteli Makarska d.d.

Hotel Park

Slastčarna Romana, Makarska

MB Calypso

Profil Klett d.o.o.

Alfa d.d.

Školska knjiga d.d.

Print Spot d.d.

King Trade d.o.o.

Vinc Mornar d.o.o.

Pizzeria Domina

OTP Banka

Apfel d.o.o.

Geek process d.o.o.

Kolibri distribucija

Pekara Palma

Wiener osiguranja

Lipo i Friško d.o.o.

Tommy d.o.o.

MIG Teo Beus

Coca Cola

Podravka d.d.

Virtus Maritima

Park prirode Biokovo

Ljekarne Falak

Optika Njega

Mr. Wok

ROYAL ugostiteljski obrt

Kostela

MPL Nautika

Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

Agencija za odgoj
i obrazovanje

Grad Makarska

OŠ oca Petra Perice